

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2122/16-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov "Pepa" Příbram - Lazec, o.p.s.
Sídlo	Lazec 2, 261 01 Příbram
E-mail právnické osoby	dd.pepa@seznam.cz
IČ	26 177 153
Identifikátor	650 008 651
Právní forma	obecně prospěšná společnost
Zastupující	PhDr. Věra Splítková
Zřizovatel	Nadace A. Brochier Kinderfonds Stiftung
Místo inspekční činnosti	Lazec 2, 261 01 Příbram
Termín inspekční činnosti	13. září 2016 – 14. září 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu školského zařízení a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona zaměřená na spolupráci školského zařízení se zákonnými zástupci a na jejich informovanost, na hodnocení efektivity a úspěšnosti systémů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ) dětí, prevence rizikového chování a školní neúspěšnosti dětí.

Charakteristika

Dětský domov „Pepa“ Příbram – Lazec, s.r.o. (dále „zařízení“ nebo „domov“) vykonává svou činnost v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. V době inspekce bylo v evidenci zařízení 13 dětí, převážně staršího školního nebo adolescentního věku, výjimku tvořily tři děti mladšího školního věku a batole nezletilých rodičů žijících v domově.

V posledních pěti měsících se počet dětí v domově pohyboval od 14 do 12. Evidovány byly dva odchody ze zařízení (jeden ukončený dobrovolný pobyt po ukončení přípravy na povolání, druhý při přemístění dítěte adolescentního věku do jiného dětského domova – bližšího potenciální střední škole a bydlišti osoby odpovědné za výchovu), jeden příchod dítěte mladšího školního věku. U většiny dětí jsou diagnostikovány těžší formy vývojových poruch učení nebo chování a různé psychiatrické poruchy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka zařízení byla do funkce jmenována v dubnu 2013, splňuje všechny podmínky pro její vykonávání, je vůdčí osobností s přirozenou autoritou, upřednostňuje otevřenou a věcnou komunikaci, má dlouholetou pedagogicko-psychologickou praxi.

Osoby odpovědné za výchovu dětí jsou zaměstnanci domova (sociální pracovníci, klíčovým vychovatelem nebo ředitelkou) podle jasně stanovených kompetencí v požadovaném rozsahu informovány (vyplývá z dokumentace zařízení). Jejich informování probíhá průběžně telefonicky, osobně při nástupu dítěte, při návštěvách, na jejich požádání, při řešení organizačních záležitostí - okolností prázdninových a víkendových pobytů aj. a vždy při mimořádnější události – změně zdravotního stavu, chování a školního prospěchu dítěte. Systém předávání informací prostřednictvím záznamů a osobních jednání o dětech mezi pedagogy a ostatními zaměstnanci je na očekávané úrovni. Ředitelka je v každodenním bezprostředním kontaktu s děním v zařízení, seznamuje se s aktuálními informacemi. Důraz klade na kontrolu průběhu a výsledků vzdělávání, se závěry seznamuje pedagogy ústně. Po projednávání veškerých záležitostí chodu zařízení s pedagogy stanovuje účinné postupy.

Minimální preventivní program zařízení je zpracován podrobně a obsahuje aktuální informace. Zařízení je zapojeno v řadě projektů a preventivních aktivit. Tyto preventivní mechanismy ale nejsou dostatečně účinné a nepředvídají celé spektrum možného rizikového chování dětí (důvodem je nedostatečná průběžná pedagogická diagnostika). V důsledku toho se v zařízení vyskytují i takové negativní jevy, které jsou důsledkem nedostatečného zajištění dohledu nad dětmi (např. sebepoškozování, kouření, nevhodné sexuální chování v zařízení). Účinná opatření v podobě personálního posílení denní i noční služby zařízení přijímá jen v některých předvídaných případech (např. adaptační fáze při příchodu dítěte do zařízení, zdravotní stav nebo aktuální náročná psychická situace dítěte, vyhraněnější vzájemné vztahy mezi dětmi apod.). Vyskytují se i další sociálně patologické jevy (vulgarismy ve vyjadřování dětí, příchod do zařízení z volných vycházek pod vlivem návykových látek užitých mimo zařízení), které se nedaří zcela uspokojujivě řešit, jejich výskyt se ale velmi mírně snižuje.

Aktivity zařazené do denního režimu (situační hry, rozhovory, přiměřené seznamování s příklady a následky rizikového chování aj.) a jednorázové preventivní aktivity (zážitkové víkendy, účast na besedě s úspěšnou osobností, která v dětství žila v dětském domově, návštěva komponovaného pořadu připraveného nadací, návštěva kulturních akcí, společné oslavy a rituály v domově i mimo domov aj.) mají preventivní charakter s minimálním dopadem na snižování již vyskytujícího se nevhodného chování.

Nežádoucí chování pedagogové analyzují, řeší ve spolupráci s pracovníky specializovaných institucí (lékaři, psychology, psychiatry a terapeuti), přijímají opatření – terapie, nácviky a posilování žádoucího chování, přestěhování dětí v rámci zařízení. Vyhodnocení účinnosti přijatého opatření - zahájení pravidelné spolupráce s externím psychologem – nebylo pro jeho krátkou dobu realizace možno provést.

Dětský domov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ) spolupracuje s osobou odborně způsobilou v prevenci rizik. Probíhají pravidelné kontroly, zjištěné nedostatky jsou odstraňovány. Zaměstnanci jsou v oblasti BOZ proškolení, děti jsou o dodržování zásad bezpečného chování v domově i při všech činnostech organizovaných zařízením prokazatelně poučovány. Léky a čisticí prostředky jsou bezpečně uloženy, jejich užívání dětmi je umožněno pouze na pokyn pedagogického pracovníka a pod jeho dohledem. Evidence podávání léků je prokazatelně vedena. Kniha úrazů je vedena, záznamy dokládají minimální úrazovost.

Z výsledků ankety zadané dětem Českou školní inspekcí (dále ČŠI) vyplývá, že se děti ke svému hodnocení bezprostředně vyjadřují. Zařízení má pro každé dítě stanoveného klíčového pracovníka. V pohovorech děti vyjádřily spokojenost s přístupem pedagogů i dalších zaměstnanců k nim, jejich chování označovaly jako vstřícné a slušné, potvrdily, že k dospělým v domově mají plnou důvěru a že se jim dokážou vždy svěřit. Podle zjištění ČŠI ale není jejich podnětům věnovaná potřebná pozornost. Nebyla např. z iniciativy zařízení zajištěna lékařská péče v případě, kdy dítě po ošetření zranění v zařízení uvádělo přetrvávající zdravotní obtíže. Zařízení aktivně a důsledně nevyhodnocuje, zda je podnětům dětí věnována pozornost a zda jsou řešeny.

Riziko neoprávněného vstupu cizích osob do objektu je minimalizováno. V souvislosti s ochranou zdraví dětí má domov uzavřený smluvní vztah s pediatrem, spolupracuje i s odbornými lékaři. V souladu se standardy kvality jsou definovány postupy při mimořádných situacích a děti jsou o nich informovány.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V obou rodinných skupinách byla zařazována příprava mladších dětí na vyučování ihned po příchodu ze škol, případně ze zájmových činností navazujících časově hned na výuku ve škole. Organizace dne je vhodně nastavena tak, aby všechny děti měly dostatek volného času a prostor pro volné vycházky. Starší děti se většinou připravují samostatně a ve večerních hodinách po návratu ze zájmových činností či volných vycházek. Vychovatelé dětem poskytovali při přípravě podporu, motivovali je k zodpovědnosti za plnění školních povinností i povinností spojených s životem v domově (péče o své věci a pokoj, osobní hygiena apod.). Rozhovory s vychovateli, dětmi a z dokumentace ČŠI zjistila, že vychovatelé jsou jim k dispozici, děti mají možnost je požádat o pomoc nebo vysvětlení, vyzkoušení a procvičení učiva. Intenzivnější doučování probíhá u všech dětí v případě zhoršení prospěchu. Zařízení vytváří dětem podmínky pro sebevzdělávání, mají-li zájem, mohou využít nabídku externí lektorky anglického jazyka. Žádné z dětí plnících povinnou školní docházku nebylo v uplynulém školním roce hodnoceno nedostatečnou

známkou na vysvědčení. Průběh vzdělávání má očekávanou úroveň. Děti jsou podporovány v rozvoji svého talentu návštěvou pravidelných volnočasových aktivit pořádaných školami a dalšími organizacemi.

Výchovné působení pedagogů je jednotné. V průběhu dne byla mezi dětmi a vychovateli pozorována přirozená a spontánní komunikace, běžně byl poskytován prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru, závažné negativní reakce dětí se v průběhu inspekce nevyskytovaly, drobné neshody řešili vychovatelé okamžitě. Záznamy z vyhodnocování programů rozvoje osobnosti dětí v posledním roce dokládají u všech dětí bezproblémovou komunikaci s vychovateli i ostatními zaměstnanci zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Prevenici sociálně patologických jevů včetně ochrany před projevy šikany věnuje domov náležitou pozornost. Pravidelně zařízení vyhodnocuje minimální preventivní program a jeho plnění v předešlém školním roce. Rizikové jevy pedagogové analyzují a přijímají účinná opatření.

Děti jsou v domově hodnoceny průběžně formou denního i shrnujícího týdenního hodnocení podle jasných a všem známých pravidel. Dle vyjádření dětí i vychovatelů se mohou ke svému hodnocení vyjádřit.

Pozitivem je, že kladných opatření ve výchově (věcných a finančních odměn) bylo celkově uděleno více než záporných (uložených vždy v souvislosti s prokázaným porušením povinností stanovených vnitřním řádem a s písemným vyjádřením názoru dítěte, kterému je vždy věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti). Tato skutečnost byla ověřena analýzou osobních spisů dětí. Zároveň bylo ověřeno, že jsou správně ukládaná jen opatření ve výchově stanovená právním předpisem a po schválení ředitelkou zařízení.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Za dobu svého působení v zařízení a především po hodnocení a kontrole ČŠI v dubnu 2016 přijala ředitelka řadu účinných opatření pro posílení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a pro jejich zdravý psychický i fyzický vývoj - nastavení pravidel ve vnitřních předpisech, změny v organizaci výchovně vzdělávací činnosti, realizaci nákladných údržbových prací a oprav odstraňujících možná bezpečnostní rizika, účast dětí na preventivních aktivitách.

Silné stránky

- klidný, vstřícný přístup pedagogů s respektováním individuality dítěte.

Slabé stránky

- zařízení nevěnuje důsledně pozornost všem podnětům dětí
- výskyt rizikového chování související s nízkou mírou jeho předvídatelnosti (důsledek nedostatečné pedagogické diagnostiky).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zkvalitnit prevenci rizikového chování.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.+

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti ze dne 28. 4. 2000
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 7. 2002, vydané MŠMT dne 16. 4. 2002 čj. 31 775/01-21
3. Výpis správního řízení – provedené změny v rejstříku škol a školských zařízení s platností od 15. 8. 2013, vydané MŠMT dne 15. 8. 2013 čj. MSMT-32607/2013-3 (změna ve funkci ředitele a statutárního orgánu)
4. Jmenování do funkce ředitelky Dětského domova „Pepa“ Příbram Lazec, o.p.s. ze dne 29. 3. 2013, s platností od 1. dubna 2013
5. Vnitřní řád ze dne 1. ledna 2014 včetně aktualizací - příloh 1 až 10 (vnitřní směrnice) v průběhu let 2014 až 2015
6. Vnitřní řád účinný od 1. 9. 2016 včetně příloh 1 až 10
7. Týdenní plány výchovně vzdělávací činnosti v RS - školní roky 2014/2015 až 2016/2017 ke dni inspekce
8. Školní vzdělávací program DD „Pepa“ „Spolu na cestě...“, účinný od 1. 9. 2014, aktualizace účinná od 1. 9. 2015
9. Poučení o seznámení s kontakty na orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD) a dozorového státního zástupce, seznámení s vnitřním řádem DD, seznámení se zásadami BOZ v DD, seznámení s návštěvním řádem DD, seznámení s právy a povinnostmi dítěte v DD (dále „poučení“)
10. Osobní dokumentace dětí - spisy dětí evidenčně zapsaných v DD evidovaných v posledních pěti měsících (včetně zdravotních záznamů, programu rozvoje osobnosti a dalších písemností) – výběr
11. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekce
12. Kniha úředních návštěv a návštěv osob odpovědných za výchovu vedená od 24. 1. 2013 k termínu inspekce
13. Kniha ostatních návštěv vedená od 1. 9. 2006 k termínu inspekce
14. Kniha denní evidence a zdravotní záznamy dětí, záznamy vedené od 1. 9. 2014 k termínu inspekce
15. Evidence dětí v DD „Pepa“ Příbram - Lazec
16. Kniha úrazů založená od školního roku 2008/2009 k termínu inspekce
17. Dokumentace k zajištění BOZ, školní rok 2014/2015 a 2015/2016 ke dni inspekce
18. Minimální preventivní program (MPP) na školní rok 2016/2017 včetně hodnocení MPP na školní rok 2015/2016
19. Prohlášení klíčového vychovatele ze dne 14. 9. 2016 (informování osoby odpovědné za výchovu)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka ...Tóthová v. r.

Mgr. Iveta Hroudová, školní inspektorkaHroudová v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice ...Jungerová v. r.

V Nymburku 14. října 2016

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Věra Splítková, ředitelka školského zařízení Splítková v. r.

V Lazci 18. října 2016